

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2003 m. birželio 26 d. (*)

„Papildomas kaupiamasis pensijos draudimas – Sutartis su kitoje valstybėje narėje steigta ūmone – Skirtingas apmokestinimas – Suderinamumas su EB 49 straipsniu“

Byloje C-422/01

dėl *Regeringsrätten* (Švedija) pagal EB 234 straipsnį Teisingumo Teismui pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą, susijusį su EB sutarties, visų pirma jos 49 straipsnio, išaiškinimu, byloje

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ),

Ola Ramstedt

ir

Riksskatteverket,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Wathelet (pranešėjas), teisėjai C. W. A. Timmermans, A. La Pergola, P. Jann ir A. Rosas,

generalinis advokatas P. Léger,

kancleris R. Grass,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)* ir O. Ramstedt, atstovaujama vyriausiojo teisininko J. M. Bexhed,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Kruse,
- Danijos vyriausybės, atstovaujamos J. Molde,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamos *avvocato dello Stato* G. Fiengo,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos C. Tufvesson ir R. Lyal,
- *Autorité de surveillance AELE*, atstovaujamos E. Wright ir P. A. Bjørgan,

susipažinęs su teismo posėdžio pranešimu,

išklausęs 2003 m. sausio 30 d. posėdyje *Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)* ir de M. Ramstedt, atstovaujama J. M. Bexhed, *Riksskatteverket*, atstovaujamo G. Bäck, Švedijos vyriausybės, atstovaujamos A. Kruse ir K. Wistrand, Komisijos, atstovaujamos C. Tufvesson ir R. Lyal, ir *Autorité de surveillance AELE*, atstovaujamos E. Wright ir P. A. Bjørgan, žodines pastabas,

išklausęs 2003 m. balandžio 3 d. posėdyje pateiktą generalinio advokato išvadą,

priima šį

Sprendimas

1 2001 m. spalio 23 d. Nutartimi, kuriu Teisingumo Teismas gavo 2001 m. spalio 25 d., *Regeringsrätten* (Aukščiausiasis administracinis teismas) pagal EB 234 straipsnį Teisingumo Teismui pateiktą prejudicinį klausimą dėl EB sutarties ir, visų pirma, jos 49 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis klausimas buvo pateiktas nagrinėjant bylą tarp *Försäkringsaktiebolaget Skandia* (publ) (toliau – *Skandia*), Ola Ramstedt ir *Riksskatteverket* (Mokesčių administratorius) dėl apmokestinimo, taikomo papildomam pensijos draudimui, numatytam *Skandia* su kitose valstybėse narėse steigtomis bendrovėmis O. Ramstedt naudai sudarytoje sutartyje.

Nacionaliniai teisės

Nagrinėjami teisės aktai

3 Draudimo apmokestinimą reglamentuoja *Kommunalskattelagen* (1928:370) (Vietos mokesčių įstatymas) ir nuo 2002 m. mokestinių metų (2001 m. pajamoms) *Inkomstskattelagen* (1999:1229) (Pajamų mokesčio įstatymas, toliau – IL), kuriame tvirtintos tokios pačios draudimo apmokestinimui taikomos nuostatos, kokios numatytos *Kommunalskattelagen*.

4 Papildomo pensijos draudimo, kurio mokas darbuotojų naudai moka darbdavys pagal sudarytą draudimo sutartį, atžvilgiu teisės aktuose tvirtintas skirtumas tarp senatvės pensijos draudimo ir kaupiamąjo draudimo.

5 Kad draudimas būtų laikomas senatvės pensijos draudimu, be kitų jam taikomų reikalavimų, draudimo sutartis paprastai turi būti sudaryta su Švedijoje steigusiu draudiku.

6 IL 58 skyriaus 5 straipsnyje numatyta, kad draudimo sutartis, sudaryta su bendrove, nevykdančia veiklos Švedijoje, vis dėlto laikytina senatvės pensijos draudimu, jeigu:

a) draudimas apima senatvės, ligos ar pagyvenusių asmenų pensijų mokėjimą ir mokesčių mokėtojas sutarties sudarymo metu gyveno užsienio valstybėje, kurios mokesčių sistema numato galimybę išskaityti mokas, sumažinti mokesčius arba kitą jai prilygintą mokesčio lengvatą; arba

b) tuo metu, kai draudėjas gyveno ar dirbo užsienio valstybėje, darbdavys mokėjo draudimo mokas su sąlyga, kad draudimo išmokos nebuvo priskirtos prie draudėjo apmokestinamų pajamų šioje valstybėje; arba

c) atsižvelgusios į ypatingas aplinkybes, mokesčių institucijos davė sutikimą draudimą prilyginti pensijų draudimui.

7 IL 58 skyriaus 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šie reikalavimai neatitinkantis draudimas laikytinas kaupiamuoju draudimu.

8 Tiesioginiai mokesčių atžvilgiu abiem draudimo rūšims taikoma skirtinga išskaitymo tvarka.

9 Darbdavio mokamos papildomo pensij? draudimo, kuris gali b?ti teis?tai laikomas senatv?s pensijos draudimu, ?mokos yra nedelsiant išskaitomos iš apmokestinam? pajam?. Visa v?liau mokama pensija yra apmokestinama pajam? mokes?iu, kur? moka iš?j?s ? pensij? apdraustas darbuotojas.

10 Atvirkš?iai, darbdavio mokamos papildomo pensijos draudimo, kuris pagal Švedijos teis?s aktus yra laikomas kaupiamuoju draudimu, ?mokos neišskaitomos iš apmokestinam? pajam?. Iš nutarties d?l prašymo priimti prejudicin? sprendim? matyti, kad darbdavys vis d?lto turi teis? išskaityti sumas, kurias jis pagal sutart? ?sipareigojo mok?ti darbuotojui. Ta?iau taip išskaitoma, tik jeigu pensija iš ties? buvo sumok?ta. Darbuotojo gautos sumos, kaip antai su darbu susijusios pajamos, apmokestinamos pajam? mokes?iu.

Pagrindin? byla ir prejudicinis klausimas

11 Švedijos Karalyst?s pilietis O. Ramstedt, gyvenantis Švedijoje, dirba pagal darbo sutart? Švedijos ?mon?je *Skandia*. O. Ramstedt ir *Skandia* susitar?, kad ?mon? O. Ramstedt naudai sudarys sutart? su Danijos gyvyb?s draudimo ?mone *Skandia Link Livforsikring A/S*, Vokietijos gyvyb?s draudimo ?mone *Skandia Lebensversicherung AG* arba Didžiosios Britanijos gyvyb?s draudimo ?mone *Skandia Life Assurance Ltd* (toliau – užsienio draudimo ?mon?s) d?l O. Ramstedt pensijos dalies draudimo papildomu profesin?s senatv?s pensijos draudimu.

12 O. Ramstedt ir *Skandia* kreip?si ? *Skatterättsnämnden* (Administracin? mokes?i? teis?s komisija) su prašymu priimti išankstin? sprendim?, pateikdami klausimus: 1) ar *Skandia* tur?jo teis? išskaityti iš pajam? mokes?iu apmokestinam? pajam? pagal sutart?, sudaryt? su viena iš užsienio draudimo ?moni?, mokamas draudimo ?mokas, ir, jeigu taip, tai kokiu momentu? 2) ar atsakymas ? š? klausim? priklausyt? nuo to, kad šios ?mon?s ?sipareigojo pranešti Švedijos mokes?i? administratoriui apie O. Ramstedt pagal ši? draudimo sutart? mokam? sum? dyd?; ir 3) ar O. Ramstedt turi deklaruoti šias išmokas kaip pajamas, gautas iš profesin?s veiklos, ir, jeigu taip, tai kokiu momentu?

13 2000 m. vasario 1 d. *Skatterättsnämnden* išankstiniame sprendime nurodyta, kad *Skandia* neturi teis?s išskaityti sumok?t? ?mok?, bet turi teis? ? tai, kad šios ?mokos b?t? išskaitytos išmokant senatv?s pensij?. Be to, ji nurod?, kad yra apmokestinamos O. Ramstedt pagal sutart? sumok?tos sumos.

14 *Skatterättsnämnden* savo sprendime nurod?, kad Švedijos taisykl?s nelaikytinos Bendrijos teis?s draudžiamomis diskriminacin?mis priemon?mis. Tai teigdama, ji r?m?si 1992 m. sausio 28 d. Sprendimu *Bachmann* (C?204/90, Rink. p. I?249), tvirtindama, kad Bendrijos teis? nedraudžia valstybei narei numatyti dvi apmokestinimo sistemas, taikomas gyvyb?s draudimui.

15 D?l šio išankstinio sprendimo O. Ramstedt ir *Skandia* pateik? skund? *Regeringsrätten*.

16 Nutartyje d?l prašymo priimti preliminar? nutarim? *Regeringsrätten* nurod?, jog gin?ijamo sprendimo esm? yra ta, kad *Skandia* teis? išskaityti senatv?s pensijos ?mokas atsiranda po to, kai draudimo ?mokos yra sumok?tos, nes išskaitymas taikomas ne mokamoms ?mokoms, o senatv?s pensijos išmokoms.

17 Jis mano, kad vien bendrovi? pelno mokes?io atžvilgiu *Skatterättsnämnden* priimtas sprendimas neleidžia prieiti prie išvados, kad gin?ijamam draudimui visada bus taikomos mažiau palankios s?lygos nei tos, kurios taikomos papildomam pensij? draudimui, laikomam senatv?s pensijos draudimu.

18 Šiuo klausimu *Regeringsrätten* ?žvelg? dvi galimybes. Jeigu draudimo sutartyje numatytos išmokos buvo sumok?tos ir išskaitytos tik pra?jus nemažam laikui nuo ?mok? mok?jimo ir išmok? dydis nelabai viršija sumok?t? ?mok? dyd?, tiesiogini? mokes?i? mok?jimo atžvilgiu su užsienio ?mone sudarytos draudimo sutarties pasekm?s gali b?ti mažiau palankios negu su Švedijos draudimo ?mone sudarytos draudimo sutarties pasekm?s. Atvirkš?iai, jeigu pagal draudimo sutart? numatytos išmokos buvo sumok?tos ir sumažintos pra?jus trumpam laikui nuo ?mok? mok?jimo ir išmok? dydis pakankamai viršija sumok?t? ?mok? dyd?, pasekm?s bus priešingos.

19 Nepaisydamas šio skirtingo poži?rio, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pripažino, kad tam tikrais atvejais apmokestinimo tvarka, taikoma kaupiamajam draudimui, yra mažiau palanki negu apmokestinimo tvarka, taikoma senatv?s pensijos draudimui.

20 Atsižvelgdamas ? tai, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas abejoja, ar reikalavimas sudaryti draudimo sutart? su Švedijoje ?steigtu draudiku siekiant pasinaudoti senatv?s pensijos draudimui taikoma apmokestinimo tvarka pažeidžia laisv? paslaug?, asmen? ir kapitalo jud?jim? ir, vis? pirma, EB 49 straipsn?.

21 Tokiomis aplinkyb?mis *Regeringsrätten* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? klausim?:

„Ar Bendrijos teis?s normos laisvo asmen?, paslaug? ir kapitalo jud?jimo srityse, vis? pirma, EB 49 straipsnis, aiškinamos kartu su EB 12 straipsniu, draudžia taikyti nacionalin?s teis?s normas mokes?i? srityje, d?l kuri? draudimas, taikomas pagal sutart?, sudaryt? su Jungtin?je Karalyst?je, Vokietijoje ar Danijoje ?steigtu draudiku, ir atitinkantis visus Švedijoje papildomam pensijos draudimui taikomus reikalavimus, išskyrus reikalavim? sudaryti sutart? su Švedijoje ?steigtu draudiku, b?t? laikomas kaupiamuoju draudimu, d?l kurio atsiradusios pasekm?s tiesiogini? mokes?i? atžvilgiu tam tikromis aplinkyb?ms gal?t? b?ti mažiau palankios negu su papildomu senatv?s pensijos draudimu susijusios pasekm?s?“

D?l Sutarties nuostat? laisvo paslaug? jud?jimo srityje taikymo

22 Pirmiausia reikia pažym?ti, kad Sutarties nuostatos laisvo paslaug? jud?jimo srityje yra taikomos pagrindin?s bylos situacijai.

23 EB 50 straipsnyje patikslinama, kad pagal ši? Sutart? paslaugos – tai tokios paslaugos, kurios paprastai teikiamos už užmokest?. Be to, jau buvo nuspr?sta, kad pagal ši? nuostat? pagrindinis užmokes?io elementas yra ekonomin? atitinkamos paslaugos išraiška (žr. 1988 m. rugs?jo 27 d. Sprendimo *Humbel ir Edel*, 263/86, Rink. p. 5365, 17 punkt?).

24 Taigi *Skandia* mokamos ?mokos yra ekonomin? O. Ramstedt ateityje mok?tinis pensijos, jam nutraukus darbin? veikl?, išraiška. Nesvarbu, kad O. Ramstedt nemoka ?mok? asmeniškai, nes pagal EB 50 straipsn? nereikalaujama, kad už paslaug? mok?t? jos gav?jas (žr. 1988 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Bond van Adverteerders ir kt.*, 352/85, Rink. p. 2085, 16 punkt?). Be to, draudimo bendrov?ms mokamos ?mokos neabejotinai yra atlygintino pob?džio ši? bendrovi? atžvilgiu (šiuo klausimu žr. 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Smits ir Peerbooms*, C?157/99, Rink. p. I?5473, 58 punkt?).

D?l laisvo paslaug? jud?jimo apribojimo

25 Pirmiausia reikia priminti, kad nors tiesioginiai mokes?iai yra valstybi? nari? kompetencija, jos turi j? ?gyvendinti laikydamosi Bendrijos teis?s (1995 m. rugpj??io 11 d. Sprendimo *Wielockx*, C?80/94, Rink. p. I?2493, 16 punktai; 1998 m. liepos 16 d. Sprendimo *ICI*, C?264/96, Rink. p.

I?4695, 19 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Royal Bank of Scotland*, C?311/97, Rink. p. I?2651, 19 punktas ir 2000 m. birželio 6 d. Sprendimo *Verkooijen*, C?35/98, Rink. p. I?4071, 32 punktas).

26 Vidaus rinkos atžvilgiu siekiant sudaryti s?lygas jos tikslams ?gyvendinti EB 49 straipsnyje ?tvirtintas draudimas taikyti bet kokius nacionalin?s teis?s aktus, d?l kuri? teikti paslaugas tarp valstybi? nari? b?t? sunkiau nei valstyb?s nar?s viduje (žr. 1994 m. spalio 5 d. Sprendimo *Komisija prieš Pranc?zij?*, C?381/93, Rink. p. I?5145, 17 punkt? ir min?to sprendimo *Smits ir Peerbooms* 61 punkt?).

27 Šiuo atveju Teisingumo Teisme nebuvo gin?ijama, kad pagrindin?je byloje taikomi nacionalin?s teis?s aktai riboja laisv? paslaug? teikim?.

28 Atsižvelgiant ? tai, kad finansine prasme darbdaviui yra nepalanku pasinaudoti teise išskaityti ?mokas pensijos apdraustam darbuotojui mok?jimo metu, pagrindin?je byloje taikomos nacionalin?s teis?s normos gali, viena vertus, paskatinti Švedijos darbdavius nesudaryti sutar?i? d?l papildomo pensijos draudimo su kitose nei Švedijos Karalyst? valstyb?se nar?se ?steigtomis draudimo bendrov?mis ir, antra vertus, paskatinti šias bendroves neteikti paslaug? Švedijos rinkoje (šiuo klausimu žr. 1998 m. balandžio 28 d. Sprendimo *Safir*, C?118/96, Rink. p. I?1897, 30 punkt? ir 2002 m. spalio 3 d. Sprendimo *Danner*, C?136/00, Rink. p. I?8147, 31 punkt?).

D?l nurodyto pateisinimo

29 Siekiant pateisinti pagrindin?je byloje taikomus teis?s aktus buvo remiamasi b?tinybe užtikrinti nacionalin?s mokes?i? sistemos darn? ir mokes?i? mok?jimo kontrol?s veiksmingum?, apsaugoti atitinkamos valstyb?s nar?s iš mokes?i? gaunam? pajam? baz? ir vienodas konkurencijos s?lygas.

D?l fiskalin?s darnos

30 Švedijos ir Danijos vyriausyb?s pabr?žia, kad šios bylos faktin?s aplinkyb?s yra panašios ? min?tos *Bachmann* bylos faktines aplinkybes. Jos pirmiausia mano, kad nagrin?jimuose nacionalin?s teis?s aktuose ?tvirtintas šiame sprendime nurodytas b?tinas tiesioginis ryšis tarp išskaitymo ir apmokestinimo.

31 Šiuo klausimu jos nurodo, kad net jeigu formaliu poži?riu taikantis išskaitym? mokes?i? mok?tojas ir mokes?i? mok?tojas, kurio pajamos yra apmokestinamos, yra skirtingi asmenys, praktiškai su pensijos mok?jimu susijusios mokes?i? lengvatos ir apribojimai taikomi tik darbuotojui. Darbdavio mokama pensijos draudimo ?moka iš tikr?j? yra darbuotojo darbo užmokes?io dalis. Jeigu darbdavys nemok?jo ?mokos, neto darbo užmokestis, kur? darbuotojas gavo, b?t? daug didesnis ir leist? jam pa?iam sumok?ti toki? ?mok?. Tai, kad pensijos draudimo ?mok? moka darbdavys, o ne darbuotojas, yra tik techninio pob?džio dalykas.

32 Šie argumentai n?ra priimtini.

33 Primintina, kad, pirma, min?tas sprendimas *Bachmann* ir 1992 m. sausio 28 d. Sprendimas *Komisija prieš Belgij?* (C?300/90, Rink. p. I?305, 14 punktas) paremti išvada, jog Belgijos teis?je egzistavo tiesioginis ryšis tarp galimyb?s išskaityti ?mokas ir draudik? mokam? sum? apmokestinimo. Belgijos mokes?i? sistemoje pajam? praradimas d?l draudimo ?mok? išskaitymo buvo kompensuojamas draudiko mokam? pensij?, kasmetini? išmok? ar kapitalo apmokestinimu. Atvirkš?iai, jeigu ?mokos nebuvo išskaitytos, išmokos nebuvo apmokestinamos (žr. min?to sprendimo *Danner* 36 punkt?).

34 Pagrindinėje byloje tokio ryšio nėra.

35 Pagal Švedijoje taikomą mokesčių sistemą darbdavys, kuris sudarė draudimo sutartį su kitoje valstybėje narėje steigtu draudiku tam, kad pasinaudotų teise išskaityti mokesčius, turi laukti, kol jo darbuotojui bus mokama pensija. Jokia kompensacinė priemonė nekompensuoja to, kad jo padėtis buvo blogesnė nei darbdavio, kuris pasirašė panašaus draudimo sutartį su Švedijoje steigta draudimo bendrove.

36 Be to, abiejose situacijose darbuotojo pajamos yra apmokestinamos tuo pačiu metu ir tuo pačiu būdu.

37 Antra, Švedijos ir Danijos vyriausybės tvirtinimas, kad draudimo moka iš tikrųjų yra darbuotojo darbo užmokesčio dalis, neleidžia paaiškinti, kodėl ji gali būti išskaityta nedelsiant, jeigu darbdavys sudarė papildomą draudimo sutartį su nacionalinėje teritorijoje steigtu draudiku, ir išskaityta vėliau, jeigu sutartis buvo sudaryta su kitoje valstybėje narėje steigusiu draudiku.

Dėl mokesčių mokėjimo kontrolės veiksmingumo

38 Švedijos ir Danijos vyriausybės nuomone, reikalavimas steigti Švedijoje pateisinamas būtų vykdymo pakankamai veiksmingą mokesčių mokėjimo kontrolę. Šiuo klausimu ir siekiant gauti būtiną informaciją apie tokios kontrolės, nepakanka vien Bendrijoje priimtą atitinkamą teisės aktą, pavyzdžiui, 1977 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyvos 77/799/EEB dėl valstybių narių kompetentingų institucijų tarpusavio pagalbos tiesioginio apmokestinimo srityje (OL L 336, p. 15).

39 Danijos vyriausybės tvirtinimu, Bendrijos teisė aiškiai nesuteikia valstybėms narėms teisę pareigoti užsienio draudimo bendroves perduoti informaciją apie vykdytus mokėjimus, todėl ši kontrolė negali būti gyvendinta veiksmingai.

40 Be to, būtų neįmanoma užtikrinti veiksmingos mokesčių mokėjimo kontrolės savanoriškumo pagrindu. Iš tikrųjų valstybių narių mokesčių institucijos turi didelius galiojimus apsisaugoti nuo nepagrįsto mokesčių išskaičiavimo, nustatydamos griežtas mokėjimo tikrumo ir mokesčio dydžio pateisinimo sąlygas. Savanorišku informacijos perdavimu paremta sistema neišspręstų apmokestinimo klausimo. Mokesčių mokėtojai nebūtų vienodai suinteresuoti pateikti nacionalinėms mokesčių institucijoms tikslią ir išsamią informaciją apie gautas apmokestinamas išmokas ir apie atliktus mokėjimus arba mokėjimus, kurie gali būti išskaityti.

41 Toks požymis nėra priimtinas.

42 Primintina, kad valstybės narės gali remtis Direktyva 77/799, siekdama gauti iš kitos valstybės narės kompetentingų institucijų visą informaciją, kuri leistų jai teisingai nustatyti pajamų mokestį (žr. 1999 m. spalio 28 d. Sprendimo *Vestergaard*, C-55/98, Rink. p. I-7641, 26 punktą), arba visą informaciją, kuri, jos manymu, yra būtina tam, kad ji nustatytų tikslią pajamų mokesčio, kuriuo pagal nacionalinės teisės aktus yra apmokestinamas mokesčio mokėtojas, sumą (žr. minėtų sprendimų *Wielockx* 26 punktą ir *Danner* 49 punktą).

43 Taigi valstybės narės gali kontroliuoti, ar jos mokesčių mokėtojai sumokėjo mokesčius kitoje valstybėje narėje steigta draudimo bendrovei. Be to, niekas netrukdo suinteresuotoms nacionalinėms mokesčių institucijoms reikalauti iš mokesčio mokėtojo pateikti rodymų, kurie, jos manymu, yra būtini tam, kad nustatytų, ar buvo gyvendinti mokoms išskaityti teisės aktuose nustatyti reikalavimai ir ar galima taikyti prašomą išskaitymą (žr. minėtų sprendimų *Bachmann* 18 ir 20 punktus; *Komisija prieš Belgiją* 11 ir 13 punktus ir *Danner* 50 punktą).

44 Veiksminga Švedijoje gyvenantiems asmenims mokamą pensiją apmokestinimo kontrolė

gali būti užtikrinta mažiau laisvų paslaugų judėjimui ribojančiomis priemonėmis nei pagrindiniuose bylose taikomi nacionalinės teisės aktai (žr. minėto sprendimo *Danner* 51 punktą).

45 Be Direktyvoje 77/799 numatytų galimybių, reikia pažymėti, kad darbdavys paprastai prašo išskaityti mokamas sumas, kol užsienio draudimo bendrovė padeda mokėti asmeniui pensiją. Darbdavio pateikti prašymai dėl išskaitymo ir jų pateisinantys dokumentai yra svarbus informacijos apie pensijas, kurios vėliau bus mokamos darbuotojams, šaltinis (žr. minėto sprendimo *Danner* 52 punktą).

Dėl būtinumo išsaugoti mokesčių bazę

46 Švedijos vyriausybės manymu, reikalavimų įsisteigti Švedijoje pateisina apmokestinamo objekto išnykimo rizika. Švedijos Karalystė negalėtų apmokestinti senatvės pensijos draudimo išmokų, jeigu draudimo bendrovei nebūtų taikomas reikalavimas įsisteigti Švedijoje ir dėl tokio įsisteigimo nebuvimo senatvės pensija nebūtų kilusi iš šios valstybės narės.

47 Danijos vyriausybė pažymi, kad minėtame sprendime *Safir* Teisingumo Teismas nusprendė, jog mokesčių objekto išsaugojimas dėl viešųjų interesų pateisina net netiesiogiai diskriminuojantį mokesčių reglamentavimą.

48 Jeigu teisė išskaityti užsienio bendrovių mokamas sumas dėl pensijų nebūtų apribota, mokesčių mokėtojai, gyvenantys valstybėse narėse, kuriose taikomi dideli mokesčiai, pavyzdžiui, Švedijos Karalystėje ir Danijos Karalystėje, galėtų dėl valstybių narių mokesčių sistemų skirtumų gauti naudos, o tai yra nepriimtina. Pensijų draudimo polisai būtų sudaromi valstybės narėse, kuriose pensijų draudimo sumos yra apmokestinamos mažesniu mokesčiu ir kuriose mokesčiai už šias sumas būtų mokamas prie pajamų šaltinio remiantis dvišale sutartimi dėl mokesčių, sudaryta su valstybe, kurioje gyvena pensijos gavėjas.

49 Ilgalaikė tokios padėties pasekmė būtų ta, kad valstybės narės būtų priverstos suvienodinti savo mokesčius, juos sumažindamos.

50 Šie argumentai nėra priimtini.

51 Teisingumo Teismas sprendimo *Safir* 34 punkte nusprendė, kad būtinumas užpildyti fiskalinę spragą, kuri atsirastų, jeigu nebūtų apmokestintas indėlis, išreikštas investicinio gyvybės draudimo, pagal sutartį, sudarytą su kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje indėlininkas gyvena, forma, nepateisintą nagrinėjamos nacionalinės priemonės, ribojančios laisvų paslaugų judėjimą. Tapatį jis pabrėžė minėtame sprendime *Danner* (55 punktas).

52 Be to, Teisingumo Teismas nusprendė, kad atitinkama paslaugų teikėjo mokesčių lengvata, atsiradusi dėl mažesnio pajamų apmokestinimo jo įsisteigimo valstybėje narėje, neleistų kitai valstybei narei pateisinti joje įsisteigusios paslaugų gavėjo mažiau palankią padėtį mokesčių atžvilgiu. Be to, tokie kompensaciniai mokesčių išskaitymai pažeistų vidaus rinkos pagrindus (žr. 1999 m. spalio 26 d. Sprendimo *Eurowings Luftverkehrs*, C-294/97, Rink. p. I-7447, 44 ir 45 punktus).

53 Galiausiai Teisingumo Teismas nusprendė, kad būtinybė užtikrinti, jog nesumažėtų iš mokesčių gaunamos pajamos, nėra numatyta nei tarp EB 56 straipsnyje (po pakeitimo – 46 straipsnis) tvirtintų tikslų, nei tarp pagrindinių bendrojo intereso sumetimų (žr. minėto sprendimo *Danner* 56 punktą), galinčių pateisinti laisvo paslaugų judėjimo apribojimus.

Dėl konkurencijos neutralumo

54 Švedijos vyriausybė nurodo, kad Švedijoje darbdavys gali iki pensijos mokėjimo išskaityti su

senatvės pensijos mokėjimo užtikrinimu susijusias išlaidas, kurias jis patiria, trimis atvejais: jeigu yra sudarytas su kredito draudimu ir vietos arba valstybės, arba joms lygiaverte garantija susijęs balanso rezervas, jeigu fondai perduodami už senatvės pensijos mokėjimą atsakingai institucijai arba jeigu mokamos senatvės pensijos draudimo įmokos.

55 Teisė išskaityti įmokas siekiant užtikrinti įsipareigojimą senatvės pensijos mokėjimo atžvilgiu laikymosi sudarant rezervą arba perduodant fondus už senatvės pensijos mokėjimą atsakingai institucijai yra susijusi su reikalavimu, kad įmokos būtų išskaitomos Švedijoje įsteigtose bendrovėse ir kad išskaitytos sumos būtų grąžintos šioms įmonėms.

56 Jeigu nebūtų reikalaujama, kad pensijos draudimo įmokos būtų išskaitomos tik Švedijoje įsteigtose draudimo bendrovėse, konkurencijos sąlygos tarp įvairių, su pensijos mokėjimu susijusių, įsipareigojimų užtikrinimo formų nebūtų vienodos. Mokesčių mokėjimo kontrolės atžvilgiu Švedijos draudimo bendrovės, įsteigtos dukterines bendroves užsienyje, kaip ir užsienio draudimo bendroves, naudotasi palankesniais konkurencijos sąlygomis nei kitos pensijos kapitalo valdymo bendroves ar Švedijos pensijos draudimo bendroves.

57 Generalinio advokato manymu (išvados 50 punktas), šie sunkiai suprantami argumentai bet kuriuo atveju nėra priimtini.

58 Net jeigu jie būtų priimtini, vienodą konkurencijos sąlygų taikymas įvairioms nacionalinėms bendrovėms, vykdančioms su papildomos pensijos mokėjimu susijusius įsipareigojimus, iš esmės negali būti užtikrintas pažeidžiant laisvą paslaugų judėjimą.

59 Be to, kadangi vienodą konkurencijos sąlygų taikymu grindžiamas pateisinimas paremtas veiksminga mokesčių mokėjimo kontrole, jis yra taip pat kritikuotinas, kaip ir pastarosios pateisinimas (žr. šio sprendimo 42–45 punktus).

D?I laisvo asmen? ir kapitalo jud?jimo

60 Atsižvelgiant ? tai, kas pasakyta, nėra būtina ?vertinti pagrindinėje byloje taikomą nacionalinės teisės aktų teisėtumo Sutarties nuostatų laisvo asmenų ir kapitalo judėjimo srityse atžvilgiu.

D?I EB 12 straipsnio

61 Kadangi EB 12 straipsnis savarankiškai taikomas tik Bendrijos teisės reglamentuojamose srityse, kurioms, remiantis Sutartimi, netaikomos specialios nediskriminavimo nuostatos (žr. 1994 m. liepos 14 d. Sprendimo *Peralta*, C-379/92, Rink. p. I-3453, 18 punkt?), atsižvelgiant ? išdėstytus argumentus nėra būtina nagrinėti su šiuo straipsniu susijusį klausimą.

62 Taigi ? pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad EB 49 straipsnis draudžia draudimui, taikomam pagal sutartį, sudarytą su kitoje valstybėje narėje įsteigtu draudiku, ir atitinkančiu visus nacionalinėje teisėje papildomam pensijos draudimui nustatytus reikalavimus, išskyrus reikalavimą sudaryti sutartį su nacionalinėje teritorijoje įsteigtu draudiku, taikyti kitą apmokestinimo tvarką, kurios pasekmės pajamų mokesčio atžvilgiu tam tikromis aplinkybomis galėtų būti mažiau palankios.

D?I bylinėjimosi išlaid?

63 Švedijos, Danijos ir Italijos vyriausybės bei Komisijos, kurios pateikė Teisingumo Teismui savo pastabas, išlaidos nėra atlygintinos. Kadangi šis procesas pagrindinis bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų dėl prejudicinio sprendimo pateikimo teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas.

Remdamasis šiais motyvais,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

atsakydamas į klausimą, kurį jam 2001 m. spalio 23 d. Nutartimi pateikė *Regeringsrätten*, nutaria:

EB 49 straipsnis draudžia draudimui, taikomam pagal sutartį, sudarytą su kitoje valstybėje narėje įsteigtu draudiku, ir atitinkančiu visus nacionalinėje teisėje papildomam pensijos draudimui nustatytus reikalavimus, išskyrus reikalavimą sudaryti sutartį su nacionalinėje teritorijoje įsteigtu draudiku, taikyti kitą apmokestinimo tvarką, kurios pasekmės pajamą mokesčio atžvilgiu tam tikromis aplinkybomis galėtų būti mažiau palankios.

Wathelet

Timmermans

La Pergola

Jann

Rosas

Paskelbta 2003 m. birželio 26 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Penktosios kolegijos pirmininkas

R. Grass

M. Wathelet

* Procedūros kalba: švedų